

Zvláštní zmínky si vyžaduje dosah odstavce 2 čl. 274 obch. zák., jenž stanoví, že dlužní úpisy kupcem podepsané platí za podepsané v provozu obchodní živnosti, pokud z nich nevyplývá opak. Odst. 2 § 9 zák. č. 20/1864 uvádí sice dlužní úpisy mezi těmi listinami, jež forma obchodní korespondence nezprošťuje poplatnosti. Ale kdežto v tomto § 9 jde jen o listiny vydané o zápůjčce, jak plyne z citace s. p. 73/36, vykládá se výraz »dlužní úpisy« v čl. 274 šíře jako listiny osvědčující j a k ý k o l i v z á v a z e k vystavitelův. Podle toho korespondence obchodní a živnostenská, jež, nejsouce v užším smyslu listinami o zápůjčce, přece na základě řečeného extensivního výkladu spadají pod pojem dlužních úpisů čl. 274 obch. zák., požívají, nejde-li z nich najevo vztah k obchodního provozu vydavatelovu, n e v y v r a t i t e l n é d o m n ě n k y, že byly vydány v provozu tomto, takže jim náleží osvobození stanovené odst. 1 § 9 zák. č. 20/1864 bez jakékoli potřeby důkazu a s vyloučením protidůkazu.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

V řízení o povolení rozluky podle § 17 zákona čís. 320/1919 Sb. z. a nař. nelze přihlížeti k okolnostem, které se staly teprve po vydání rozsudku ve sporu rozvodovém.

První stolice vyhověla žádosti za povolení rozluky podle § 17 rozlukového zákona. Rekursní soud podané stížnosti nevyhověl. Dovolací soud podané stížnosti rovněž nevyhověl.

O d ů v o d n ě n í: Jde o souhlasné usnesení nižších soudů a jest proto oprávněnost dovolacího rekursu posuzovati s hlediska § 46, odst. 2. zák. čís. 100/31 Sb. z. a nař. Nejv. s. přezkoumav spisy, neshledal, že by byl dán některý z těchto předpokladů a podotýká na vývody dov. rekursu jen ještě toto:

Podle § 17 zákona čís. 320/1919 Sb. z. a nař. má soud zkoumati jediné, zda by skutečnosti ve sporu o rozvod najevo vyšlé byly už tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby oň bylo bývalo žalováno. Jest proto bez právního významu a nelze přihlížeti k tomu, co se událo po vydání rozvodového rozsudku, zda totiž navrhovatel po rozvodu se stěžovatelkou opětně souložil a zda jí tím podle jejího názoru odpustil a souhlasil s obnovením manželského společenství (rozhodnutí čís. 5548 sb. n. s.), neboť v nesporném řízení podle § 17 rozluk. zákona nelze konati šetření

o okolnostech, jež nastaly teprve po vydání rozsudku v rozvodovém sporu. Při posuzování věci nelze ani vzít v úvahu okolnost, že stěžovatelka učinila na svědka Josefa M. trestní oznámení pro zločin křivého svědectví, proto náleží, jak již bylo řečeno, zkoumati soudu toliko, jaké skutečnosti vyšly najevo ve sporu o rozvod a zda by již tehdy odůvodnily výrok o rozluce (rozhodnutí čís. 2375 sb. n. s.), že pak skutečnosti vyšlé najevo ve sporu o rozvod založily hluboký rozvrat (§ 13, lit. h) rozl. zákona), oběma manželi zaviněný, pro který byl rozvod také povolen, nelze, hledíc k tomu, co bylo ve sporu o rozvod zjištěno, pochybovati. Nemá proto otázka výsledku trest. oznámení význam pro tento rozlukový důvod. Není také nezákonnosti v tom, neshledal-li rekursní soud žádost navrhovatelovu za žádost, přičící se dobrým mravům.

Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 17. února 1933
R II 2833. K. Jelínek.

Ustanovení § 1435 obč. z. platí i pro konané práce.

Žalobkyně uplatnila nárok na zaplacení částky 20.000 Kč. Soud I. stolice uznal její nárok co do důvodu po právu; soud odvol. vyhověl odvolání a rozhodl, že nárok po právu netrvá. Nejv. soud vyhověl dovolání, změnil rozsudek odvolacího soudu tak, že obnovil rozsudek I. stolice. Z důvodů:

Podle zjištění nižších soudů žila žalobkyně se žalovaným ve společné domácnosti od roku 1914 až do roku 1928 po dobu asi 14½ roku. Žalobkyně se dala pohnouti ke společnému bydlení ujišťováním žalovaného, že se s ní ožení, jakmile jeho rozvedené manželství bude rozloučeno. Žalobkyně vedla žalovanému po více než 14 roků domácnost a vypomáhala žalovanému, když počal provozovati zahradnictví, i v zahradě a na poli. Žalovaný slíbil žalobkyni, že může u něho zůstat tak dlouho, jak bude chtít, prohlásil, že žalobkyni nikdy neopustí, že se proň obětovala, že ona nemusí mítí strachu, že je o ni postaráno a že se ženiti nebude. V roce 1928 však ji sám vyzval, aby ho opustila, neposkytnuv jí žádné odměny.

Z těchto zjištění plyne, že žalobkyně konala pro žalovaného ne v úmyslu darovacím, nýbrž proto, že očekávala, že ji pojme za manželku, pokud se tkne, že jí poskytne doživotní zaopatření — domácí a hospodářské práce, za které by žalovaný musil jinak platiti zjednaným dělníkům mzdu. Jelikož se tento žalobkyni předpokládaný výsledek nedostavil, jest její nárok posuzovati podle § 1435 obč. z., který se vztahuje též na kondikci obohacení z důvodu nenastalého předpokládaného výsledku. Má tudíž žalobkyně, ježto konané práce nelze vrátiti, nárok na přiměřenou náhradu (srov. rozh. č. 6450 sb. n. s. a č. 4955 Gl. U. n. ř.). Slušelo proto dovolání vyhověti.

Rozh. nejv. soudu z 23. I. 1932 čj. Rv II 693/30.

J. Valeček.